

BOCIAN BIAŁY (CICONIA CICONIA) W BYŁYM POWIECIE PRUDNICKIM

W r. 1984 oraz w latach 1987-89 przeprowadziłem inwentaryzację gniazd bociana białego w byłym powiecie prudnickim. Powierzchnia tego powiatu wynosiła 560 km^2 , z czego 430 km^2 przypadało na Płaskowyż Głubczycki będący terenem o charakterze wybitnie rolniczym. Grunty orne zajmowały tam prawie 80% powierzchni.

Na terenie badań stwierdziłem 45-49 gniazd bociana białego (Tabela 1.), z których w poszczególnych latach 36-41 było zaję-

tych przez pary lęgowe (HP). Średnie zagęszczenie par (StD) wynosiło 6.9 p/100 km. Porównanie powyższych wartości z wcześniejszymi danymi (Pax 1925, Brinkmann 1934, Profus i Mielczarek 1981) wykazuje, że liczebność bociana białego w byłym powiecie prudnickim wzrasta systematycznie i w odniesieniu do lat 20-tych XX wieku wzrost ten jest 4-krotny. Podobne zjawisko stwierdzono także na innych terenach (Jakubiec i in., 1988, Kopij 1989).

W r. 1989 większość par (35) gnieździło się na Płaskowyżu Głubczyckim, gdzie zagęszczenie wynosiło wówczas 8.1 p/100 km. Sześć par gnieździło się w Górach Opawskich. Nie stwierdziłem natomiast bocianów w Borach Niemodlińskich, gdzie jedna para miała gniazdować w latach 60-tych (dr J. Wąs). W okresie badań wszystkie gniazda znajdowały się w obrębie osiedli ludzkich. W większości miejscowości gnieździła się tylko jedna para. W r. 1989 po dwa gniazda znajdowały się w Wróblinie, Łączniku, Kierpieniu i Wierzbcu, a trzy gniazda tylko w Moszczance.

W latach 1984, 1987-89 produkcja młodych wynosiła średnio 2.4-2.9 na parę z sukcesem, a udział par, które utraciły lęgi wahał się od 7 do 17%. W r. 1989 - 18 gniazd (40%) było umieszczonych na słupach linii elektrycznych, 14 gniazd (31%) na drzewach, 10 gniazd (22%) na budynkach, a 4 gniazda (9%) na kołminach.

Grzegorz Kopij

Literatura

- Brinkmann M. 1934. Die Veranderungen in Bestende des Weissen Stroches (*Ciconia ciconia*) in Oberschlesien. J. Orn. 82: 420-434.
- Jakubiec Z., Michalak S., Peterson U. 1988. Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego (*Ciconia ciconia*) w dawnym powiecie strzelińskim. Ptaki Śląska 6: 117-124.
- Kopij G. 1989. Ptaki okolic Korfantowa w okresie lęgowym. Ptaki Śląska 7: 98-114.
- Pax F. 1925. Wirbeltierfauna von Schlesien. Berlin.
- Profus P., Mielczarek P. 1981. Zmiany liczebności bociana białego (*Ciconia ciconia*) w południowej Polsce. Acta zool. cracov. 25: 139-218.

White Stork in the former Prudnik district

The area of the former Prudnik district was 560 km. Censuses of nests were carried out in 1984 and 1987-89. 45-49 nests were recorded on the study area and density varied between 6.3 and 7.3 pairs/100 km (Table 1). The stork population increased 4 times in comparison with situation in 1920th. Breeding success was the highest in 1989. Nests were situated on electricity poles (40%), trees (31%), buildings (22%) and chimneys (9%).

Tabela 1. Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w dawnym powiecie prudnickim (559 km)

Results of the White Stork nests censuses in the former Prudnik district (559 km)

Rodzaj danych Data	Rok - Year			
	1984	1987	1988	1989
H	46	49	48	45
HP	41	39	36	41
HB	-	1	1	1
HE	-	2	2	-
HO	5	7	9	3
HPm	34	35	32	38
HPo	7	4	4	3
HPm4	3	1	2	10
HPm3	2	6	12	10
HPm2	6	5	7	10
HPm1	2	2	1	2
HPmx	21	21	10	6
HPo(m)	2	2	2	-
HPo(g)	2	2	2	2
HPo(o)	-	-	-	1
HPo(x)	3	-	-	-
JZG	32	34	59	92
(JZG)	84	84	86	109
JZa	2.0	2.2	2.4	2.7
JZm	2.5	2.4	2.7	2.9
%HPo	17.1	10.2	11.1	7.3
StD	6.3	7.0	6.4	7.3